

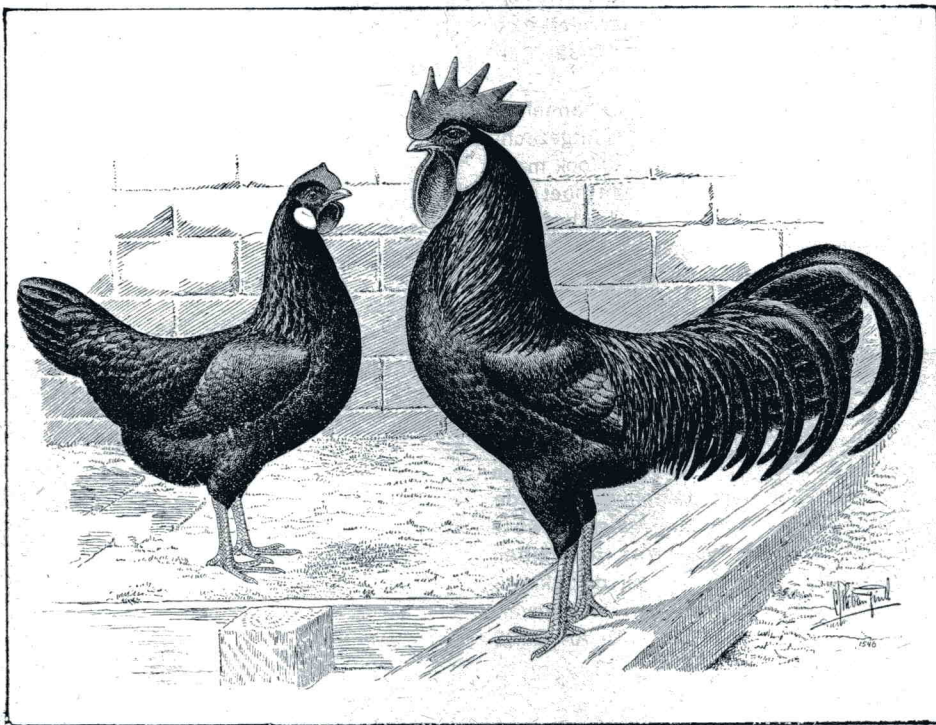
Het fokken van zwarte Leghorns kan veel voldoening geven

HOENDERS

Tot de variëteiten van het Leghornras, die zich gedurende de laatste vijftig jaar goed hebben weten te handhaven, behoren zeker de zwarte. De animo bij de fokkers is lange tijd tanende geweest en kleurslagen, die vroeger zeer populair waren en veel gefokt werden, ziet men de laatste jaren sporadisch of helemaal niet meer. Van deze kleurslagen willen we in de eerste plaats noemen de witte, die in ons land

geheel verdwenen schijnt te zijn; een variëteit waarvan men er jaren geleden lange rijen op de tentoonstellingen aantrof. De patrijs Leghorn ziet men nog wel, doch dit aantal is veel kleiner geworden, zelfs in een streek waar nog veel Leghorns gefokt worden, zoals Twenthe. De zwarte Leghorns hebben zich steeds weten te handhaven, zij het dan ook dat enkele jaren geleden slechts een enkele of enkele fokkers zich met de fokkerij van deze kleurslag bezig hielden. Gelukkig echter ziet men nu weer enkele aantallen van deze fraaie vogels in de tentoonstellingskooien verschijnen.

Zwarte Leghorns van het huidige type

De populariteit van de zwarte kleurslag is vooral te danken aan de vele goede eigenschappen. Men heeft destijds bij de zwarte Leghorns, meer dan bij eigen andere kleurslag van het Leghorn-ras, het gematigde type aangehouden, wat de vitaliteit en de bruikbaarheid ten goede is gekomen. Ook in de ons omringende landen heeft men steeds de produktie van deze kleurslag sterk in het oog gehouden. In Engeland werd oorspronkelijk de zwarte Leghorn wat zwaarder gefokt dan in Duitsland. Doordat vooral de Twentse liefhebbers in het verleden nog wel eens dieren van deze kleurslag uit Duitsland importeerden, zijn wij bij de zwarte Leghorns meer de richting van het Duitse type uitgegaan. Bij de zwarte Leghorns van dit moment valt ons steeds weer de prachtige groenglanzende zwarte kleur op, waarbij de kleur van de kinellen en kam en daarnaast de heldergele beenkleur prachtig afsteken. Zoals wij schreven hebben de zwarte Leghorns meer het gematigde type en alles is daarmee in overeenstemming, wat ook te zien is in o.a. de kopversierselen. Dit verschil is echter minder merkbaar, daar men door de jaren heen ook de ander Leghorn-kleurslagen aangepast heeft aan het gematigde type en buitenissige kopversierselen bij de andere variëteiten sporadisch meer voorkomen. Toch is het zo, dat als men de diverse kleurslagen eens nauwlettend met elkaar vergelijkt, het opvalt dat de zwarte relatief de kleinste kopversierselen laten zien.

Men is gauw geneigd te denken dat een eenkleurige kip zich gemakkelijk laat fokken, althans zonder veel moeilijkheden doch het verkrijgen van helder-gele benen onder een zwarte kip is een zeer grote moeilijkheid. Vooral komt dit bij de hennen om de hoek kijken; een haan met fraai oranje-gele benen is geen bijzonderheid. Vele hennen van de zwarte kleurslag, ongeacht of het nu Leghorns, Wyandottes, Plymouth Rocks of Barnevelders zijn, tobben vaak met een zwarte aanslag op de poten, ja zelfs vaak met groenachtige benen.

HOE KAN MEN GOEDE DIEREN VAN DE ZWARTE KLEURSLAG FOKKEN?

Het is natuurlijk een vanzelfsprekende zaak, dat de foktoom, ongeacht of deze opgezet is om hennen of hanen te fokken aan alle gestelde eisen moet voldoen. In deze tomen mogen alleen die dieren voor-

komen, die alle eigenschappen van het ras bezitten, vlot opgegroeid zijn en de nodige vitaliteit laten zien. Dat men in deze tomen hennen moet opnemen, die over legcapaciteit beschikken met daaraan gepaard hanen, die ook uit een goede legtroom komen, lijkt ons haast overbodig om te vermelden. Voor het fokken van goede tentoonstellingshanen neemt men een fokhaan, die een standaardmatige been- en snavelkleur bezit en verder in het bezit is van een groenglanzende zwarte bevedering, een fraai uitgesneden kam, egaal witte oren en levendig rode ogen. Aan zo'n haan moet men hennen paren, die tot in het dons diepzwart zijn, zonder dorre kammen, doch felrood van kleur, goed gevormd en stevig op de kop geplant. In deze kopversierselen mogen onder geen beding fouten voorkomen, zoals zijspranken, dunne kammen of kinlellen met vouwen er in. Niets is juist zo erfelijk als fouten in de kopversierselen. Op dit punt moet men dan ook geen pardon kennen en hennen, die niet „buiten kijf” zijn op deze punten uit de foktroom weren. Een fraaie kleur van de poten zou wel aan te bevelen zijn, doch is voor de hanenfoktroom geen gebiedende eis, omdat hanen, die uit deze paring geboren worden, toch vrijwel allemaal een heldere pootkleur zullen hebben. Zonder bezwaar kan men dus aan de vorenomschreven haan één of enkele hennen toevertrouwen die niet „up-to-date” zijn in de kleur der benen, mits zij echter in de andere onderdelen maar aan de gestelde eisen voldoen. Bij het samenstellen van de hennenfoktroom kiest men een haan, die oranje-gele poten heeft. Is deze haan overigens mooi groenglanzend zwart in gevederte en bezit hij fraaie kopversierselen, d.w.z. een goed getande kam en kinlellen, die vrij zijn van vouwen en rimpels, dan is het een bijkomstige zaak als hij wat licht in het onderdons is of zelfs wit op deze plaatsen laat zien.

We willen zelfs bij de haan van de hennenfoktroom nog wel een stap verder gaan en zelfs een haan hiervoor accepteren, die wat wit in de wortel van de sikkels heeft, mits hij echter in de overige onderdelen maar uitmunt. De hennen die in deze foktroom gezet worden, behoeven niet zo glanzend van kleur te zijn, want als men bij beide geslachten een groenglanzende kleur heeft kan dit rode veren in de hals en op andere plaatsen tot gevolg hebben. De hennen, die in deze foktroom geplaatst worden,

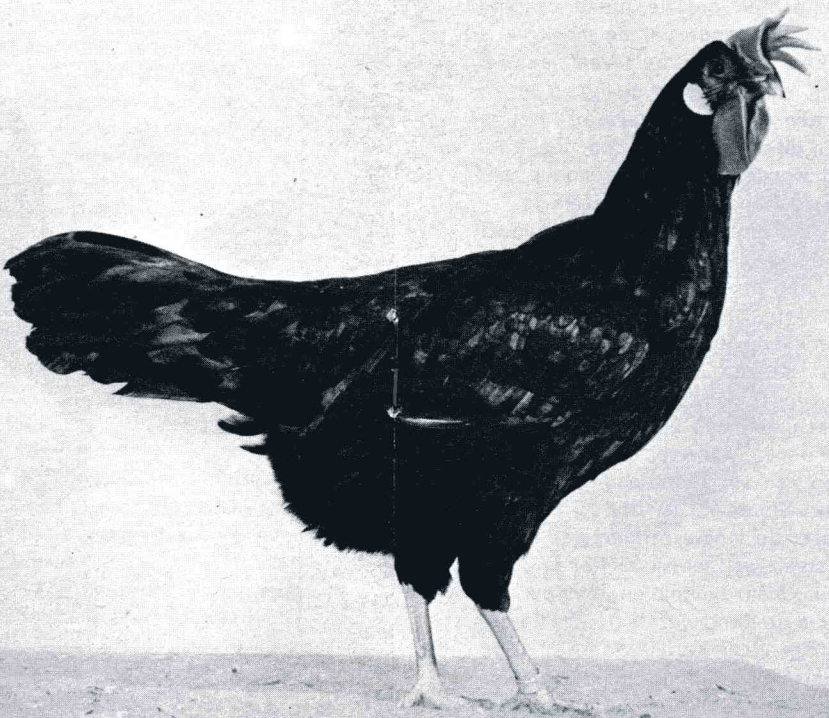
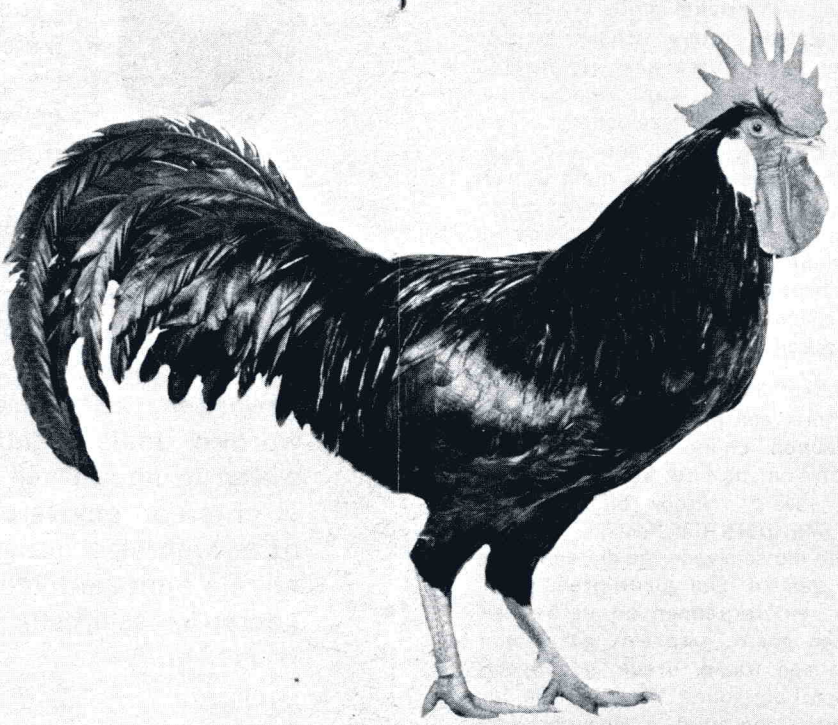
mogen een niet te grove kam bezitten. Een kam die zo ver omvalt, dat hij juist aan het oog komt, kan een goede maatstaf zijn. Er zijn wel fokkers, die met één foktroom bevredigende resultaten bereiken, maar ze zullen hierbij de beide tegenstellingen, namelijk de eis van de gele poten en daarbij een zeer donker ondergevederte maar met moeite onder de knie krijgen.

Heeft men geen plaats om twee foktomen te houden, dan is er nog wel een mogelijkheid om goede dieren van beide geslachten uit één foktroom te halen, echter moet men dan wel de gelegenheid hebben tot het houden van twee hanen, namelijk een hanenfokhaan en een hennenfokhaan, zoals hiervoren door ons werd beschreven. Men laat dan de eerste weken de ene haan bij de hennen, verzamelt er de eieren van, waarna men de hennen gedurende ongeveer twee weken zonder manlijke partner laat. Dan doet men de andere haan bij de hennen en kan men na een dag of vijf van deze haan bevruchte eieren verwachten. Weliswaar zal het aantal dieren, hieruit geboren, dat aan de eisen van tentoonstellingshaan of -hen moet voldoen, niet zo hoog liggen als uit uitgesproken hanen- en hennenfoktomen, doch men heeft toch een gereede kans voldoende standaardmatige dieren te krijgen.

Op welke wijze men ook fokt de hanenfokhaan moet zeer streng worden uitgezocht op een correct gevederte zonder ook maar enig wit en bij de hennenfokhaan moet men in de eerste plaats letten op een onberispelijke beenkleur. Volgt men bij het fokken van zwarte Leghorns of van andere hoenderrassen met een zwart gevederte en gele benen deze wenken op en handelt men er naar, dan zullen zeker fraaie kuikens de beloning zijn voor alle moeite, die men aan de samenstelling van de foktomen heeft besteed.

We hopen, dat deze regels er toe zullen meewerken nog meer liefhebbers voor de zwarte Leghorns te vinden. Al hebben we te doen met een eenkleurig ras, toch zitten er nog moeilijkheden aan bij de fokkerij ervan om er aardigheid aan te beleven.

C. AALBERS

Links boven: Een fokker, die gedurende een reeks van jaren zich met de fokkerij van zwarte Leghorns bezighoudt, is de heer J. A. Maalsen te Elst (O.B.). Deze haan die een zeer fraaie belijning laat zien, een juiste grootte van kopversierselen en een groen-glanzende zwarte kleur, won op de tentoonstelling van „Avicultura" 1968 een eerste prijs met ZZG.

Rechts boven: Een ander fokprodukt van de heer Maalsen te Elst. Met deze haan behaalde hij op de laatste tentoonstelling van „Oneto" een eerste prijs met ZZG.

(Foto's: C. Aalbers)

Links onder: Dat er ook in Twente goede fokkers van zwarte Leghorns zitten, blijkt wel uit de resultaten die de heer J. G. Brans te Haaksbergen met deze hen behaalde op de tentoonstelling van „Oneto" 1965. Het dier verwierf een eerste prijs met ZZG. We hadden haar staardracht graag iets hoger gezien.

Rechts onder: Ook de naam van de heer J. Keijl te Hattem prijkt reeds lange jaren onder de rij van fokkers van zwarte Leghorns. Ook hij wist steeds met zijn dieren goede resultaten te bereiken. Deze hen kreeg zeer verdiend op de tentoonstelling van „Avicultura" 1968 een eerste prijs met ZZG.

